UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Corpus Juris Canonici

Gregor <XIII., Papst>

M. DC. LXI. Coloniae Munatianae, 1661

De Avctoritate, Et usus pallii.Titvlvs VIII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-62953

Visual Library

CAP. IV.

Solus Papa transfert Epiſcopos: & indulgentia per eum ſuper tali tranſlatione conceſſa, ad literam ſervanda eſt.

Idem *Brumbur. Epiſcopo & ſcholaſtico Maguntinenſi* a.

LIcet *b* in tantum: [1 *& infrà.*] Sicut legitimi matrimonii vinculum, quod eſt inter virum & uxorem, homo diſſolvere nequit, Domino dicente in Evangelio: Quos Deus conjunxit, homo non ſeparet: ſic & ſpirituale fœdus conjugii, quod eſt inter Epiſcopum & eccleſiam, quod in electione initiatum, ratum in confirmatione, & in conſecratione intelligitur conſummatum, ſine illius auctoritate ſolvi non poteſt, qui ſucceſſor eſt Petri, & vicarius Ieſu Chriſti. Hoc autem C. quondam Hildeſen. Epiſcopus non attendens, ad Herbipolenſ. eccleſiam propria temeritate tranſivit: [2 *& infrà.*] Nec illa *c* præd. no. indulgentia præſumptionem excuſat ipſius, ſed ambitionem accuſat: cùm in ea ſit expreſſum, quòd ſi ad majorem vocaretur forſitan dignitatem, eam ſibi liceret aſſumere, dum tamen nihil ei de ſtatutis canonicis obviaret. Vnde licet forſitan aliquibus videatur, ut indulgentiæ occaſione ipſius ad dignitatem poſſit tranſire majorem, ad parem tamen ipſi tranſire non licuit: cùm in majori dignitate propter majorem utilitatem facilius ſoleat diſpenſari. Prætereà cùm poſtulatio ſicut & electio examinari ſoleat diligenter, & tenor illius indulgentiæ non ſolùm videatur poſtulationis examinationem, ſed perſonæ etiam reſervare, ſubjungens, dummodo nihil de canonicis obviet inſtitutis: antequam per eum poſtulatio examinata fuiſſet, cui fuerat facienda, nulla ratione debuerat tranſiſſe.

[1 *Quædam verò ſibi Apoſtol. ſed. reſervat, quodammodo ſpecialiter & ſingulariter, ut præter ſpecialem auctoritatem ipſius nec jure agi valeant, nec attentari debeant cum affectu. In his autem ſpecialiter tranſlationes Epiſcoporum adeò non tam conſtitutio canonica, quàm divina ejus tantum poteſtati commiſit, ut.*]

[2 *Et adminiſtrationi ejus ſe ingerens Herbipolenſem ſe fecit Archiepiſcopum nominari, & infrà.*]

DE AVCTORITATE, ET uſu pallii.

TITVLVS VIII.

CAP. I.

Intra quamlibet eccleſiam provinciæ ſuæ Archiepiſcopus pallio uti poteſt: ſed extra, non poteſt.

Clemens III.

CVm ſuper *d* aliqua re: *& infrà.* Quæſiviſti quomodo intelligatur, quod in forma traditionis pallii continetur, videlicet, tradimus tibi pallium *e*, ut eo intra *f* eccleſiam tuam utaris. Quod ita intelligitur, videlicet intra quamlibet eccleſiam provinciæ tibi commiſſæ. Si verò te ſacris indutum veſtibus eccleſiam proceſſionaliter, vel alio modo exire contigerit, tunc tuo pallio *g* minimè uti debes.

a Idem Bamberg. Epiſcop. & *magiſtro præpoſito ſcholari Maguntin.* b *Capit. 4. eod. titul. in 3. compil.* c *In Cod. Barbatiana: Nec illa prædeceſſoris noſtri indulgentia, quam impetraſſe ſe aſſerit, præſumptionem, &c.* d *Capit. 1. eod. titul. 2. compil.* e *Fuerunt in hoc tit. pro quodam Archiepiſcoporum ornamento, crucibus nigris intexto, velut ſtola ſacerdotalis, quod ſuper alia ornamenta defertur, humeros velut corona pectus circumdans, & ante dependens. Vide Pannorm. in c. antiqua. de privil. & Innocent. III. lib. 1. Myſter. miſ. c. 63. ubi copioſè de ejus materia, forma & myſtica ſignificatione.* f *al. infrà.* g *l. perſonale. ff. ſol. matrim.*

CAP. II.

Archiepiſcopus alteri Archiepiſcopo pallium ſuum accommodare non poteſt.

Cœleſtinus III.

ADhæc *a*, quia quæſitum eſt à nobis ex parte tua, utrum liceat tibi pallium tuum Metropolitano alii commodare. [1 *& infrà.*] Inquiſit. t.t. reſpondemus, quòd non videtur eſſe conveniens, ut pallium tuum alicui commodes: cùm pallium in perſonam non tranſeat, ſed quiſque cum eo debeat (ſicut tua novit diſcretio) ſepeliri *b*.

[1 *Si contigerit eum ſine pallio ſuo ad eccleſiam tibi commiſſam vel in aliqua præcipua ſolennitate venire, & in eadem eccleſia miſſarum ſolennia celebrare, licet enim non recolamus nos expreſſum canonem inveniſſe, ſuper hoc tamen.*]

CAP. III.

Per pallium confertur plenitudo Pontificalis officii, & nomen Archiepiſcopale.

Innocentius III. *C. Cardinali* c *Presbytero Apoſt. ſed. legato.*

NIſi ſpecialis dilectio *d* illa: *& infrà.* Sanè ſi poſtulatio Trojani *e* Epiſcopi ad Panormitanam eccleſiam fuiſſet per nos etiam approbata, non tamen deberet ſe Archiepiſcopum appellare priùs, quàm à nobis pallium ſuſcepiſſet, in quo Pontificalis officii plenitudo *f*, cum Archiepiſcopalis nominis appellatione confertur. Tu ergo quod factum eſt, ſic ſtudeas palliare, ut id in confuſionem tuam, & ſed. Ap. opprobrium non redundet.

Quoniam ſi oporteat, ut nos, vel tu, ex hoc negotio confundamur, eligemus potius te confundi, quàm lædamus ſed. Apoſt. dignitatem.

CAP. IV.

Romanus Pontifex ſemper & ubique utitur pallio, alii in eccleſiis ſuis & certis diebus tantùm.

Idem.

AD honorem *g* Dei: *& infrà.* Sanè ſolus Romanus Pontifex in miſſarum ſolenniis *h* pallio ſemper utitur, & ubique: quoniam aſſumptus eſt in plenitudinem eccleſiaſticæ poteſtatis, quæ per pallium ſignificatur *i*. Alii autem eo nec ſemper, nec ubique, ſed in eccleſia ſua in qua juriſdictionem eccleſiaſticam acceperunt, certis debent uti diebus. Quoniam vocati ſunt in partem ſollicitudinis *k*, non in plenitudinem poteſtatis.

CAP. V.

Archiepiſcopus extra ſuam provinciam pallio uti non poteſt, etiam ſi hoc habeat conſuetudo.

Idem *Compoſtellano Archiepiſcopo.*

EX tuarum *l* tenore literarum accepimus, quòd cùm fuerit in conceſſione palii tibi dictum, ut ipſo intra eccleſiam tuam utereris: & tibi pro eccleſiæ tuæ negotiis frequenter extra tuam provinciam commoranti, verecundum ſit abſque pallio miniſtrare (cùm conſuetudo ſit in Hiſpania generalis, quòd Archiepiſcopi extra ſuas provincias, pallio indifferenter utantur) ut extra tuam provinciam uti pallio valeas, indulgeri tibi à ſede Apoſtolica poſtulaſti.

Licet autem talis conſuetudo dicenda ſit potius corruptela *m*, nos tamen de ſpeciali gratia indulgemus tibi, ut ſi neceſſitate aliqua præpedit', ad eccleſiam tibi ſubjectã,

a *Cap. 2. eodem titul. in 2. compil. al. hoc.* b *al. nullo modo.* c *Innocentius III. Cod. titul. 5. Laurentii in Lucina Presbytero Cardinali, &c. ut habet 3. compil.* d *Capit. 1. eodem titul. in 3. compil.* e *aliàs. Trojanenſ. alit. Trojacenſ.* f *Adde concil. Lateranenſ. ſub Innocent. III. cap. 5.* g *Cap. 2. eodem titul. in 3. compil.* h *al. ſolennibus.* i *Figuratur.* k *al. & non in pl. &c.* l *Capit. 3. eodem titul. in 3. compil.* m *vide l. omnes judices. C. de decur. lib. 10. & auth. ut nulli judi. §. 1. in gloſſ. magna. collat. 9.*

UNIVERSITÄTS-BIBLIOTHEK PADERBORN

accedere fortè nequiveris pro conſecrandis ſuffraganeis tuis, vel clericis ordinandis, & ad eccleſiam alienam propter hoc te contigerit declinare: dummodo is ad quem eccleſia pertinet, id permittat, utendi pallio in jam dictis caſibus liberam habeas facultatem.

CAP. VI.

In qualibet eccleſia ſuæ provinciæ, permiſſis diebus, Archiepiſcopus miſſam celebrans, uti poteſt pallio.

Idem.

CVm ſis. [1 *& infrà.*] Vbicunque *a* fueris in miſſarum celebrationibus conſtitutus, diebus ſolennibus uſum pallii, per quod plenitudo Pontificii *b* deſignatur, poteris liberius exercere.

[1 *In partibus remotiſſimis gratum gerimus & acceptum, quòd in actibus tuis quotieſcunque dubitationis ſcrupulus emergit, &c. Noveris igitur, quòd ubi expoſcit neceſſitas, & plura in una eccleſia altaria & plures Epiſcopos ſimul poteris conſecrare, &c.*]

CAP. VII.

Sine pallio & ſandaliis, poteſt Archiepiſcopus celebrare.

Honorius III. *Archiepiſcopo Tri.*

QVia nos: *& infrà.* Inquiſitioni t.t. reſpon. quòd tam in tua, quàm in aliena diœceſi, potes ſine pallio & ſandaliis celebrare: qui utique in tua diœceſi non debes ſemper celebrare cum pallio, ſed diebus illis duntaxat, qui in eccleſiæ tuæ privilegiis ſunt expreſſi. Sicq; ſoluta eſt quarta quæſtio, qua quæſiviſti, an tibi ſit licitum pro eis defunctis cum pallio celebrare.

DE RENVNCIATIONE.

TITVLVS IX.

CAP. I.

Non datur licentia cedendi Epiſcopo, qui propter ſenectutem vult cedere, ſi neceſſarius vel utilis ſit eccleſiæ ſuæ.

Alexander III. *Londonenſi Epiſcopo* c.

LIteras *d* tuas: [1 *& infrà.*] Si tuam *e* aut ſenectutem, aut inſufficientiam fortè conſiderans, te tanquam *f* emeritum poſtulas relaxari: ſcito nos credere, quòd tutius ſit hoc tempore, ſi commiſſa tibi eccleſia ſub umbra tui nominis gubernetur, quàm ſi alteri novæ incognitæque perſonæ gubernanda in tanto diſcrimine committatur: maximè quia in te vigor devotionis & fidei (etiam corpore ſeneſcente) non deficit, ſed vergente deorſum conditione corporea, fervor Spiritus in ſublimiora conſcendit: [2 *& infrà.*] Monemus te igitur, ut ſuper hoc diebus iſtis nulla te facias importunitate moleſtum, quia indecens omninò probatur priùs ſolvere militiæ cingulum, quàm cedat victori adverſitas præliorum.

[1 *Nuper accepimus, devotione plenas & dolore non vacuas, quæ quidem & tuam nobis inſinuarunt affectuoſiſſimam charitatem, & tui Archiepiſcopalis officii, quod videlicet geſſiſſe & adhuc te gerere gaudemus, contrariam exigebant eccleſiæ utilitatibus ceſſionem. Noſti enim, ſicut vir prudens & providus, quòd tanta eſt cleri malitia, & contra eccleſiam Dei tam gravis tamque diuturna perſecutionis inſtantia, ut nequaquam ei cedat ad commodum, ſi tuam ſedem talem contigerit ſubire defectum. Quòd.*]

[2 *Ne igitur hujus doloris aculeus vividam circa te noſtri pectoris vulneret charitatem, rogandum te potius duximus & monendum.*]

a *Cap. 1. eod. tit. in 4. compil.* b *al. Pontificialis officii. al. Pontificis.* c *al. Lundon. Archiepiſcop. al. Lugdunenſi Archiepiſcop. al. Baton. Epiſcop.* d *Cap. 2. eod. tit. in 1. compil.* e *al. autem.* f *ſic in omnibus manuſcript. & vox, immeritum, perperam inſerta fuit.*

CAP. II.

Qui abjurat beneficium, licitè poteſt illud (ſi [illegible] *) obtinere.*

Idem *Abba. Dolen.* a *& priori de Artigia.*

CVm inter P. Gaufridi & quoſdam *b* alios canonicos ſancti L. ſuper ſpirituali *c* beneficio, ſcilicet [illegible] in choro, & loco in capitulo, quæſtio fuiſſet diu agitata: [1 *& infrà.*] Ideoque vobis mandamus, quatenus ſi præfatum P. inveneritis de conſenſu *d* [illegible] partis capituli fuiſſe de prædicto beneficio [illegible] Apoſtolica inveſtitum, eum faciatis beneficium [illegible] pacificè poſſidere, non enim videtur nobis impedimentum adferre juramentum, quod de eodem non [illegible] ulteriùs proponitur præſtitiſſe, ſi conſenſus majoris & ſanioris partis canonicorum eccleſiæ interceſſit.

[1 *Quia tamen altera pars ſufficienter inſtructa non* [illegible] *negotium non potuit terminari.*]

CAP. III.

Qui renunciavit beneficio ſuo, illud repetere non poteſt.

Idem *Epiſcopo* e *Verulano.*

EX tranſmiſſa *f* relatione Abbatis ſancti N. de Ceparano noſtris eſt auribus intimatum, quòd [illegible] beus clericus, dum infirmitate *g* laboraret *h* apud monaſterium Sancti Salvatoris, ſibi petiit habitum monaſticum indulgeri: qui recuperata poſtmodum ſanitate ad monaſterium illud gratia complendi votum [illegible] & ibidem moram aliquantulam faciens, ea quæ [illegible] ctæ eccleſiæ ſancti N. contulerat, ſibi fecit reſtitui. [illegible] autem mutato animo laborat, ut reſtituatur [illegible] ſupradicta.

Verùm quoniam jam dicta eccleſia ab eo ſolum [illegible] ſcitur, ex quo ea, quæ ſibi contulerat, ad petitionem [illegible] am reſignavit eidem: mandamus, quatenus (ſi [illegible] habet) prædictum Abbatem & ſocios ejus ad [illegible] nem P. nulla ratione compellas invitos: nec [*i* [illegible] Ceparano] compelli permittas: hortari tamen [illegible] teris, ut illum non tanquam unum de eccleſia, ſed [illegible] de novo recipiant in ſocium & in fratrem.

CAP. IV.

Beneficiatus ſine licentia prælati ſui, beneficio renunciare non poteſt.

Idem *Epiſcopo Tornacenſi.*

ADmonet: *& infrà.* Vniverſis perſonis tui Epiſcopatus ſub diſtrictione prohibeas, ne eccleſias diœceſis ad ordinationem tuam pertinentes, abſque conſenſu tuo intrare audeant, aut detinere, aut te [illegible] inconſulto. Quòd ſi quis contra prohibitionem [illegible] venire præſumpſerit, in eum canonicam [illegible] tionem.

CAP. V.

Contra petentem beneficium admittitur ſpontaneæ [illegible] *exceptio, etiam cauſa renunciationis non adjecta:* [illegible] *ctor replicare poterit, quòd non ſponte renunciavit:* [illegible] *probaverit, obtinebit.*

Clemens III.

SVper hoc quod ſciſcitaris *k*, utrum eccleſiaſtica beneficia repoſcentibus objecta ſpontaneæ [illegible] nis exceptio ſine cauſæ cognitione ſit admittenda, [illegible]

a *Dulonen. al. ita, Abbati & priori de Artigi. al.* [illegible] b *Cap. 3. eod. tit. in 1. compil.* c *al. ſpeciali.* d [illegible] *majoris & ſanioris partis, &c.* e *al. Verſellenſi. al. Verulan.* f [illegible] *eod. tit. in 1. compil.* g *al. dum olim nimia* [illegible] h *juxta illud: Dum fero languorem, fero religionis amorem.* [illegible] *pers languoris, non ſum memor hujus amoris.* i [illegible] *eſt in omnibus manuſcr. ſed erat expoſitio marginalis,* [illegible] *in textum. In antiquis ita habebatur. Ceparano, id eſt,* [illegible] *Ceparano.* k *Cap. 3. eod. tit. in 2. compil. legitur ita:* [illegible] *quod ſciſcitaris à nobis.*

[illegible]